

2024/1042

2024 4 5

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2024/1042

2024 m. vasario 23 d.

dėl atnaujinto 2021–2030 m. Belgijos integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto

(Tekstas autentiškas tik prancūzų ir nyderlandų kalbomis)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

atsižvelgdama į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 6 dalį,

kadangi:

- (1) Belgija atnaujinto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano (NEKSVP) projektą pateikė 2023 m. lapkričio 30 d. Kadangi Belgija atnaujinto integruoto nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projektą pateikė vėlai, Europos Komisija turėjo mažai laiko savo vertinimui parengti, kad galėtų patvirtinti šią rekomendaciją likus šešiams mėnesiams iki atnaujintų galutinių nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų pateikimo termino, kaip reikalaujama pagal Reglamentą (ES) 2018/1999 9 straipsnio 2 dalį;
- (2) į atnaujintus integruotus nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus įtrauktini elementai nustatyti Reglamento (ES) 2018/1999 (toliau – Valdymo reglamentas) 3 straipsnyje ir I priede. 2022 m. gruodžio mėn. Komisija patvirtino valstybėms narėms skirtas gaires dėl atnaujintų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų rengimo proceso ir apimties ⁽²⁾. Gairėse pateikta geroji patirtis ir apibūdintas naujausių politikos, teisinių ir geopolitinių pokyčių energetikos ir klimato srityje poveikis;
- (3) remdamasi planu „REPowerEU“ ⁽³⁾, per 2022 ir 2023 m. Europos semestro ciklus Komisija daug dėmesio skyrė valstybių narių energetikos ir klimato srities reformoms ir investicijoms, reikalingoms energetiniam saugumui ir energijos įperkamumui didinti spartinant žaliąją ir teisingą pertvarką. Tai matyti 2022 ir 2023 m. Belgijai skirtose ataskaitose ⁽⁴⁾ ir Tarybos rekomendacijose ⁽⁵⁾ Belgijai. Kiekviena valstybės narė į naujausią konkrečiai jai skirtą rekomendaciją turėtų atsižvelgti savo galutiniame atnaujintame integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane;
- (4) Komisijos rekomendacijos, susijusios su nacionalinių tikslų įgyvendinimu pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842 ⁽⁶⁾ (Pastangų pasidalijimo reglamentas, toliau – PPR), grindžiamos tikėtinumu, kad, atsižvelgiant į lankstumo priemonių naudojimo pagal PPR taisykles, valstybės narės laikysis 2030 m. tikslų;

⁽¹⁾ OL L 328, 2018 12 21, p. 1.

⁽²⁾ 2022/C 495/02.

⁽³⁾ COM(2022) 230 *final*.

⁽⁴⁾ SWD(2022) 602 *final*, SWD(2023) 601 *final*.

⁽⁵⁾ Rekomendacija dėl Tarybos rekomendacijos, COM(2022) 602 *final*; Rekomendacija dėl Tarybos rekomendacijos, COM (2023) 601 *final*.

⁽⁶⁾ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26), su pakeitimais, padarytais 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/857, kuriuo iš dalies keičiami Reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį, ir Reglamentas (ES) 2018/1999 (OL L 111, 2023 4 26, p. 1).

- (5) Komisijos rekomendacijomis, susijusiomis su anglies dioksido surinkimu, naudojimu ir saugojimu, siekiama, kad būtų parengta numatomo šių technologijų diegimo nacionaliniu lygmeniu apžvalga, apimanti informaciją apie planuojamus iki 2030 m. kasmet surinkti CO₂ kiekius, suskaidytus pagal šaltinį: surenkamą CO₂ kiekį, išmestą iš įrenginių, kuriems taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB ⁽⁷⁾, ar iš kitų šaltinių, tokių kaip biogeniniai šaltiniai, arba surenkamą tiesiogiai iš oro; informaciją apie planuojamą CO₂ transportavimo infrastruktūrą; informaciją apie potencialų šalies CO₂ saugojimo pajėgumą ir 2030 m. planuojamus turėti įleidžiamo CO₂ kiekius;
- (6) Komisijos rekomendacijomis, susijusiomis su rezultatais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841 ⁽⁸⁾ (Žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės reglamentas, toliau – LULUCF reglamentas), valstybė narė nulinio debeto išipareigojimo vykdymas 2021–2025 m. (1-asis laikotarpis) ir jos nacionalinis tikslas 2026–2030 m. (2-asis laikotarpis) įvertinami atsižvelgiant į tame reglamente nustatytas lankstumo priemonių naudojimo taisykles. Komisijos rekomendacijose taip pat atsižvelgiama į tai, kad 1-uoju laikotarpiu viršytas ŠESD kiekis, apskaičiuojamas pagal LULUCF reglamentą, bus automatiškai perkeltas į PPR sistemą;
- (7) kad prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmais būtų tinkamai remiamas energetikos ir klimato kaitos švelninimo tikslų įgyvendinimas, būtina nustatyti pavojus, kuriuos gali kelti klimato kaita, ir išnagrinėti pažeidžiamumo dėl klimato kaitos aspektus ir riziką, galinčius paveikti tam tikras sritis, gyventojų grupes ir sektorius. Komisijos rekomendacijomis dėl prisitaikymo prie klimato kaitos įvertinama tai, kaip Belgija į savo atnaujintą NEKSVP integravo prisitaikymo prie klimato kaitos tikslus, kuriais atsižvelgiama į klimato keliamą riziką, kuri gali sukliudyti Belgijai įvykdyti energetikos sąjungos tikslus ir uždavinius. Jei nebus suplanuota ir įgyvendinta konkreti prisitaikymo prie klimato kaitos politika ir priemonės, kyla rizika, kad nebus įvykdyti su energetikos sąjungos aspektais siejami tikslai. Keičiantis klimatui ypatingas dėmesys turi būti skiriamas vandens išteklių valdymui, nes dėl potvynių, karščių ir sausrų poveikio energijos gamybai gali sutrikti elektros energijos tiekimas;
- (8) Komisijos rekomendacijos dėl Belgijos atsinaujinančiųjų išteklių energetikos siekių yra grindžiamos Reglamento (ES) 2018/1999 II priede pateikta formule, pagrįsta objektyviais kriterijais, ir tuo, kad Belgijos atnaujinto NEKSVP projekte nenurodyta pagrindinė politika ir priemonės, kurios sudarytų sąlygas laiku ir ekonomiškai efektyviai užtikrinti Belgijos įnašą siekiant 2030 m. Sąjungos privalomo tikslo bent 42,5 % energijos gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių, atsižvelgiant į tai, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001 ⁽⁹⁾ dėl skatinimo naudoti energiją iš atsinaujinančiųjų išteklių ir su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413 ⁽¹⁰⁾, kolektyviai išipareigojama šią dalį didinti iki 45 % Komisijos rekomendacijos taip pat grindžiamos Belgijos įnašu siekiant tos direktyvos 15a, 22a, 23, 24 ir 25 straipsniuose nustatytų konkrečių tikslų ir susijusia politika ir priemonėmis, kuriomis ji būtų greitai perkelta į nacionalinę teisę ir įgyvendinta. Rekomendacijomis parodoma, koks svarbus yra visapusiškas ilgalaikis atsinaujinančiųjų išteklių, ypač vėjo, energetikos plėtros planavimas, kad jos teikiamos galimybės būtų labiau matomos Europos gamybos pramonei ir tinklo operatoriams, kaip numatyta Europos vėjo energetikos dokumentų rinkinyje ⁽¹¹⁾;
-
- ⁽⁷⁾ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).
- ⁽⁸⁾ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2023 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2023/839, kuriuo dėl taikymo srities, ataskaitų teikimo ir atitikties taisyklių supaprastinimo ir valstybių narių 2030 m. tikslų nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/841 ir dėl stebėsenos, ataskaitų teikimo, pažangos stebėjimo ir peržiūros tobulinimo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (OL L 107, 2023 4 21, p. 1).
- ⁽⁹⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).
- ⁽¹⁰⁾ 2023 m. spalio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/2413, kuria iš dalies keičiami Direktyva (ES) 2018/2001, Reglamentas (ES) 2018/1999 ir Direktyva 98/70/EB, kiek tai susiję su skatinimu naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją, ir panaikinama Tarybos direktyva (ES) 2015/652 (OL L, 2023/2413, 2023 10 31, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).
- ⁽¹¹⁾ Komunikatas „Europos vėjo energetikos veiksmų planas“, COM(2023) 669 *final*, 2023 10 24, ir komunikatas „ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos siekių įgyvendinimas“, COM(2023) 668 *final*, 2023 10 24.

- (9) Komisijos rekomendacijos dėl nacionalinio įnašo siekiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslo yra grindžiamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/1791 ⁽¹²⁾ dėl energijos vartojimo efektyvumo 4 straipsniu, formule, pateikta tos direktyvos I priede, ir susijusia jos įgyvendinimo politika ir priemonėmis;
- (10) Komisijos rekomendacijose ypatingas dėmesys skiriamas tikslams, uždaviniams bei įnašams ir susijusiai politikai bei priemonėms, kad būtų įgyvendintas planas „REPowerEU“ siekiant greitai atsikratyti priklausomybės nuo iškastinio kuro iš Rusijos. Jose atsižvelgiama į patirtį, sukaupą įgyvendinant priemonių rinkinį „Sutaupytos dujos – saugu žiemą“ ⁽¹³⁾. Rekomendacijomis parodoma būtinybė didinti energetikos sistemos atsparumą vykdant pareigas, nustatytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/941 ⁽¹⁴⁾ dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1938 ⁽¹⁵⁾ dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo, ir laikantis Komisijos rekomendacijos dėl energijos kaupimo ⁽¹⁶⁾;
- (11) Komisijos rekomendacijose atsižvelgiama į poreikį spartinti energijos vidaus rinkos integraciją siekiant didinti lankstumo reikšmę, suteikti daugiau galių vartotojams ir juos apsaugoti. Jose taip pat nurodoma, kad svarbu pagal Reglamento (ES) 2018/1999 3 straipsnio reikalavimus ir Komisijos rekomendaciją (ES) 2023/2407 ⁽¹⁷⁾ įvertinti, kiek namų ūkių patiria energijos nepriteklį;
- (12) Komisijos rekomendacijomis parodoma, kaip svarbu užtikrinti, kad būtų pakankamai investuojama į švarios energijos mokslinius tyrimus ir inovacijas susijusiems kūrimo ir gamybos pajėgumams didinti, taip pat turėti tinkamą politiką ir priemones, taikomas energijai imliai pramonei ir kitam verslui, ir parodoma, kad reikia kelti nulinio ŠESD balanso pramonei reikalingos darbo jėgos kvalifikaciją, kad Sąjungoje būtų įtvirtinta stipri, konkurencinga ir švari ekonomika;
- (13) Komisijos rekomendacijos grindžiamos Paryžiaus susitarimu priimtais išipareigojimais palaipsniui atsisakyti iškastinio kuro, taip pat laipsniško subsidijų iškastiniam kurui panaikinimo svarba;
- (14) Komisijos rekomendacija dėl investicijų poreikių suformuluota įvertinus tai, ar atnaujinto plano projekte pateikta bendra investicijų, reikalingų su visais energetikos sąjungos aspektais susijusiems uždaviniams bei tikslams įvykdyti ir įnašams užtikrinti, apžvalga, ar nurodyti finansavimo šaltiniai atskiriant privačiuosius ir viešuosius šaltinius, ar nurodytos investicijos, derančios su Belgijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, Belgijos teritoriniais teisingos pertvarkos planais ir konkrečiai jai skirtomis 2022–2023 m. Europos semestro rekomendacijomis, ir ar pateiktas solidus makroekonominis planuojamos politikos ir priemonių įvertinimas. NEKSVP turėtų užtikrinti nacionalinės politikos ir priemonių skaidrumą ir nuspėjamumą, kad didėtų tikrumas dėl investicijų;

⁽¹²⁾ 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/1791 dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/955 (OL L 231, 2023 9 20, p. 1).

⁽¹³⁾ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui „Sutaupytos dujos – saugu žiemą“, COM(2022) 360 final.

⁽¹⁴⁾ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/941 dėl pasirengimo valdyti riziką elektros energijos sektoriuje, kuriuo panaikinama Direktyva 2005/89/EB (OL L 158, 2019 6 14, p. 1).

⁽¹⁵⁾ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1938 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 994/2010 (OL L 280, 2017 10 28, p. 1).

⁽¹⁶⁾ 2023 m. kovo 14 d. Komisijos rekomendacija dėl energijos kaupimo – nuo iškastinio kuro nepriklausomos ir saugios ES energetikos sistemos pagrindo, C/2023/1729 (OL C 103, 2023 3 20, p. 1).

⁽¹⁷⁾ 2023 m. spalio 20 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2023/2407 dėl energijos nepritekliaus, C/2023/4080 (OL L, 2023/2407, 2023 10 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj>).

- (15) Komisijos rekomendacijomis parodoma, kaip svarbu dėl plano plačiai konsultuotis regiono lygmeniu, konsultuotis iš anksto ir įtraukiai, taip pat pagal Orhuso konvenciją ⁽¹⁸⁾ užtikrinti veiksmingą visuomenės dalyvavimą pateikiant pakankamai informacijos ir numatant pakankamai laiko;
- (16) Komisijos rekomendacijos dėl teisingos pertvarkos suformuluotos įvertinus tai, ar Belgijos plane pakankamai nuodugniai išnagrinėtas su klimato kaita susijusios ir energetikos pertvarkos poveikis visuomenei, užimtumui ir įgūdžiams ir ar nurodyta tinkama susijusi politika ir priemonės, kuriomis propaguojama teisinga pertvarka ir kartu prisidedama prie žmogaus teisių ir lyčių lygybės propagavimo;
- (17) Komisijos rekomendacijos Belgijai grindžiamos jos atnaujinto NEKSVP projekto vertinimu ⁽¹⁹⁾, skelbiamu kartu su šia rekomendacija;
- (18) Belgija į šias rekomendacijas turėtų deramai atsižvelgti rengdama galutinį atnaujintą integruotą NEKSVP, kuris turi būti pateiktas ne vėliau kaip 2024 m. birželio 30 d.,

REKOMENDUOJA BELGIJAI IMTIS ŠIŲ VEIKSMŲ:

1. Nustatyti ekonomiškai efektyvią papildomą politiką ir priemones, įskaitant priemones transporto ir pastatų sektoriuose, kad būtų panaikintas prognozuojamas 4,4 procentinio punkto atotrūkis ir taip pagal PPR pasiektas 2030 m. nacionalinis tikslas išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti 47 %, palyginti su 2005 m. Pateikti atnaujintas prognozes, iš kurių būtų matyti, kaip įgyvendinant esamą ir planuojamą politiką bus pasiektas tikslas, ir, jeigu reikia, nurodyti, kaip atitiktai užtikrinti bus naudojamos PPR numatytomis lankstumo priemonėmis. Papildyti informaciją apie politiką ir priemones, įskaitant priemones, finansuojamas Sąjungos finansavimo programų, kaip antai bendros žemės ūkio politikos, lėšomis, aiškiai nurodant jų taikymo sritį, tvarkaraštį ir, kai įmanoma, tikėtiną poveikį ŠESD kiekio mažinimui.
2. Nurodyti išmetamo CO₂, kurį planuojama surinkti, šaltinius.
3. Pateikti papildomos informacijos apie planuojamas priemones, kiekybiškai įvertinant tikėtiną jų poveikį, susijusį su LULUCF sektoriuje absorbuojamu arba išmetamu ŠESD kiekiu. Pateikti aiškią informaciją, kaip viešosios lėšos (tiek Sąjungos lėšos, įskaitant bendros žemės ūkio politikos lėšas, tiek valstybės pagalba) ir privatusis finansavimas pagal sekvestruojamojo ūkininkavimo sistemas nuosekliai ir veiksmingai naudojami nacionaliniam grynojo absorbuoto kiekio tikslui pasiekti. Pateikti informaciją apie padėtį ir reikalingą pažangą, susijusią su aukštesnio lygio metodikos ir (arba) geografinių detalių duomenų naudojimu stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reikmėms pagal Reglamento (ES) 2018/1999 V priedo 3 dalį.
4. Papildomai išnagrinėti aktualius pažeidžiamumo dėl klimato kaitos aspektus ir riziką, susiejant juos su nacionalinių uždavinių bei tikslų įgyvendinimu ir įnašų užtikrinimu ir su politika bei priemonėmis, susijusiomis su įvairiais energetikos sąjungos aspektais. Geriau apibūdinti ir, kai įmanoma, kiekybiškai išreikšti sąsają su konkrečiais energetikos sąjungos tikslais ir politika, kuriuos įgyvendinti turėtų padėti prisitaikymo prie klimato kaitos politika ir priemonės. Išsamiai apibūdinti papildomą prisitaikymo prie klimato kaitos politiką ir priemones, padedančias siekti energetikos sąjungos kontekste nustatytų nacionalinių uždavinių bei tikslų ir užtikrinti įnašus, ir, be kita ko, išsamiai apibūdinti priemones, kuriomis siekiama išsaugoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir užtikrinti, kad gyvenamuosiuose pastatuose būtų taupoma energija.
5. Gerokai padidinti užmojį, kad atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalis, kuria bus prisidėta prie 2030 m. Sąjungos privalomo atsinaujinančiųjų išteklių energijos tikslo, nustatyto Direktyvos (ES) 2018/2001 3 straipsnio 1 dalyje ir pakeisto taikant Reglamento (ES) 2018/1999 II priede pateiktą formulę, sudarytų bent 33 % Įtraukti orientacinę trajektoriją, rodančią, kad bus pasiekti Reglamento (ES) 2018/1999 4 straipsnio a punkto 2 papunktyje 2025 ir 2027 metams nustatyti atskaitos taškai.

⁽¹⁸⁾ 1998 m. birželio 25 d. Konvencija dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais (Orhuso konvencija).

⁽¹⁹⁾ SWD(2024) 44.

6. Pateikti numatytas trajektorijas ir ilgalaikį planą, kaip per ateinančius 10 metų bus diegiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijos, ir nurodyti perspektyvas iki 2040 m. Įtraukti orientacinį inovatyvių atsinaujinančiųjų išteklių energijos technologijų diegimo iki 2030 m. tikslą pagal Direktyvą (ES) 2018/2001 su pakeitimais. Įtraukti konkrečius tikslus, kuriais prisidedama prie pastatų ir pramonės sektorių 2030 m. orientacinio dalinio tikslo ir privalomo dalinio tikslo dėl nebiologinės kilmės kuro iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių kiekio, kuris iki 2030 m. turi būti užtikrintas pramonės sektoriuje, įgyvendinimo pagal Direktyvą (ES) 2018/2001 su pakeitimais. Padidinti tiek 2021–2025 m., tiek 2026–2030 m. privalomus atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo šildymo ir vėsinimo sektoriuje tikslus, kad būtų pasiektos papildomos normos, nustatytos Direktyvos (ES) 2018/2001 su pakeitimais IA priede, ir orientacinį 2021–2030 m. laikotarpio centralizuoto šildymo ir vėsinimo tikslą. Įtraukti transporto sektoriaus dalinį tikslą, taikomą pažangiesiems biodegalams ir nebiologinės kilmės degalams iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kad 2030 m. būtų pasiektas minimalus nebiologinės kilmės degalų iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių lygis.
7. Dar detaliau išdėstyti ir kiekybiškai išreikšti politiką ir priemones, kurios sudaro sąlygas laiku ir ekonomiškai efektyviai užtikrinti Belgijos įnašą siekiant 2030 m. ES privalomo tikslo 42,5 % energijos gauti iš atsinaujinančiųjų išteklių ir atsižvelgiant į kolektyvinį įsipareigojimą šią dalį padidinti iki 45 % Aprašyti konkrečiai, kokioms dar, be vėjo energetikos, atsinaujinančiųjų išteklių technologijoms Belgija planuoja sparčiau išduoti leidimus ir sukurti paspartintos atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtos zonas, kuriose taikoma spartesnė ir paprastesnė tvarka. Aprašyti, kaip Belgija ketina paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą pasinaudojant atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos pirkimo sutartimis arba priemonėmis, pagal kurias naudojamos kilmės garantijos. Pateikti informacijos apie tai, kaip Belgija ketina dar labiau paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimą ir laipsnišką iškastinio kuro atsisakymą šildymo ir vėsinimo sektoriuje ir centralizuoto šildymo ir vėsinimo sektoriuje vadovaujantis Direktyva (ES) 2018/2001 su pakeitimais. Įtraukti papildomas išsamias priemones, kuriomis sukuriamą galimybių atverianti sistema elektros energijos ir šildymo bei vėsinimo tinklams geriau integruoti. Apibūdinti, kaip bus įpareigojami transporto sektoriaus degalų tiekėjai, ir įtraukti palyginamąsias priemones, kuriomis pramonėje bus skatinama naudoti vandenilį ir pasirengti ES prekiauti vandeniliu iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių.
8. Pateikti numatytas trajektorijas, rodančias biomasės pasiūlą pagal žaliavas ir kilmę, atskiriant vidaus gamybą ir importą. Įvertinti energijai gaminti naudojamos miško biomasės, atitinkančios sugriežtintus tvarumo kriterijus, nustatytus Direktyvos (ES) 2018/2001 su pakeitimais 29 straipsnyje, pasiūlą šalies viduje 2021–2030 m. Įvertinti planuojamo energijai gaminti skirtos miško biomasės naudojimo suderinamumą su Belgijos pareigomis pagal peržiūrėtą LULUCF reglamentą, visų pirma 2026–2030 m., ir kartu nurodyti nacionalines priemones ir politiką tokiam suderinamumui užtikrinti. Įtraukti daugiau informacijos apie konkrečius tvarios biometano gamybos skatinimo uždavinius, atsižvelgiant į Belgijos potencialą tvariai gaminti biodujas ir biometaną ir vykdomą šių dujų gamybą, taip pat gamtinių dujų vartojimo modelį ir turimą infrastruktūrą.
9. Kiek tai įmanoma, pateikti tikėtiną veiksmų tvarkaraštį, kurio laikantis priimama su teisėkūra susijusi ir nesusijusi politika bei priemonės, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama ir įgyvendinama Direktyvos (ES) 2018/2001 su pakeitimais nuostatos, visų pirma ankstesniuose punktuose paminėtos priemonės.
10. Vadovaujantis Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsniu ir I priedu, įtraukti nacionalinį galutinės energijos vartojimo efektyvumo įnašą, kad būtų pasiektas 2030 m. ES privalomas galutinės energijos suvartojimo tikslas, arba įnašą, lygų pakoreguotam nacionaliniam orientaciniam įnašui, kurį Komisija pagal tos direktyvos 4 straipsnio 5 dalį iki 2024 m. kovo 1 d. pateiks kiekvienai valstybei narei. Vadovaujantis Direktyvos (ES) 2023/1791 4 straipsniu ir I priedu, įtraukti nacionalinį pirminės energijos vartojimo efektyvumo įnašą, kad būtų pasiektas orientacinis ES pirminės energijos suvartojimo tikslas. Nurodyti suvartojamos energijos kiekį, kurį turi sumažinti visos viešosios įstaigos, suskirstytos pagal sektorius, ir kasmet renovuotiną bendrą naudingąjį viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų plotą arba atitinkamą kasmet sutaupytiną energijos kiekį.
11. Išsamiai išdėstyti politiką ir priemones, kuriomis siekiama užtikrinti nacionalinį įnašą siekiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo tikslo, ir visų pirma nurodyti, kaip bus įgyvendinamas principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“. Tiksliau kiekybiškai įvertinti, kiek energijos tikimasi sutaupyti taikant suplanuotas 2030 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų įgyvendinimo priemones. Nurodyti patikimas energijos vartojimo efektyvumo didinimo finansavimo programas ir finansinės paramos priemones, kurios padėtų sutelkti privačias investicijas ir papildomą bendrą finansavimą.

12. Atnaujinti užmojo lygį siekiant užtikrinti didelį nacionalinio pastatų fondo energinį efektyvumą ir dekarbonizaciją ir esamus pastatus iki 2050 m. pertvarkyti į visai netaršius pastatus, taip pat nurodyti 2030 m. ir 2040 m. tarpines reikšmes ir pateikti palyginimą su naujausia ilgalaikė renovacijos strategija. Pastatų sektoriaus dekarbonizacijos tikslus pagrįsti papildoma informacija apie politiką ir priemones nuosekliai ilgalaikė renovacijos strategijai įgyvendinti, įskaitant jų išlaidas ir, kaip tikimasi, dėl jų taikymo sutaupysimą energijos kieki.
13. Išsamiau paaiškinti priemones, kuriomis numatoma įvairinti dujų tiekimą ir toliau skatinti mažinti dujų paklausą iki 2030 m., ypač atsižvelgiant į tai, kad nacionaliniame energijos rūšių derinyje vidutinės trukmės laikotarpiu numatoma didinti gamtinių dujų dalį. Didinti energetikos sistemos atsparumą, visų pirma paaiškinti elektros energijos kaupiklių diegimo tikslą ir numatytas priemones. Įvertinti Belgijos naftos infrastruktūros (naftos perdavimo, atsargų, uostų, naftotiekių) adekvatumą, kaip tikėtina, mažėsiant naftos paklausai ir pereisiant prie mažesnio anglies dioksido pėdsako alternatyvų. Nurodyti tinkamas priemones, kuriomis bus užtikrinamas ilgalaikis branduolinių medžiagų, kuro ir atsarginių dalių tiekimas ir paslaugų teikimas iš įvairių šaltinių, taip pat ilgalaikis branduolinių atliekų tvarkymas. Pateikti daugiau informacijos apie vykdomą mokslinių tyrimų veiklą, susijusią su mažaisiais moduliniais reaktoriais (MMR).
14. Nustatyti aiškius paklausos atsako tikslus ir uždavinius energetikos sistemos lankstumui didinti įvertinus lankstumo poreikius. Apibūdinti, kaip Belgija ketina sudaryti palankesnes sąlygas energetikos sistemai integruoti pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 su pakeitimais 20a straipsnį.
15. Išsamiau išdėstyti strategiją, kaip bus sprendžiamas energijos nepritekliaus klausimas, nurodant konkrečių išmatuojamą energijos nepritekliaus mažinimo tikslą, laikantis Reglamento (ES) 2018/1999 reikalavimų ir atsižvelgiant į Rekomendaciją (ES) 2023/2407. Pateikti papildomos informacijos apie esamas ir galimas energijos nepritekliaus klausimo sprendimo priemones ir apie konkrečius finansinius išteklius, juos aptariant tiek socialinės politikos (įperkamojo), tiek struktūrinių energetikos priemonių požiūriu.
16. Pateikiant 2030 ir 2050 m. scenarijus, išsamiau paaiškinti nacionalinius su moksliniais tyrimais, inovacijomis ir konkurencingumu susijusius uždavinius diegti švarias technologijas, siekiant paremti pramonės dekarbonizaciją ir verslo perėjimą prie nulinio ŠESD balanso ir žiedinės ekonomikos. Nustatyti politiką ir priemones, kuriomis skatinama rengti nulinio ŠESD balanso projektus, įskaitant tokius projektus, kurie aktualūs energijai imlioms pramonės šakoms. Apibūdinti nuspėjamą ir supaprastintą reglamentavimo sistemą, taikomą leidimų išdavimo procedūroms, ir paaiškinti, kaip bus galima prireikus paprasčiau gauti nacionalinį finansavimą. Detalizuoti politiką ir priemones, kuriomis skaitmenizuojama energetikos sistema, ugdomi su švaria energija susiję įgūdžiai ir lengviau atveriamą prekybą atsparioms ir tvarioms pagrindinių nulinio ŠESD balanso komponentų ir įrangos tiekimo grandinėms.
17. Nurodyti reformas ir priemones privačiosioms investicijoms, reikalingoms siekiant energetikos ir klimato srities tikslų, telkti. Patobulinti investicijų poreikių analizę ir ją išplėsti pateikiant išsamią ir nuoseklią viešųjų ir privačiųjų investicijų poreikio – bendro ir pagal sektorius – apžvalgą. Visai ekonomikai taikomą požiūrį, grindžiamą principu „iš viršaus į apačią“, papildyti principu „iš apačios į viršų“ grindžiamu konkrečių projektų vertinimu. Suskirstyti visas reikalingas investicijas pagal papildomą informaciją apie federalinio, regioninio ir Sąjungos finansavimo šaltinius, taip pat telksimo privačiojo finansavimo šaltinius. Glaustai aprašyti politikai ir priemonėms įgyvendinti pasirinktas finansinės paramos priemones, finansuojamas iš valstybės biudžeto, ir tai, kaip naudojamas mišrus finansavimas derinant dotacijas, paskolas, techninę paramą ir valstybės garantijas, taip pat aprašyti nacionalinių skatinamąjį finansavimą teikiančių bankų vaidmenį taikant atitinkamas priemones ir (arba) tai, kaip telkiamas privatusis finansavimas. Kaip finansavimo šaltinį apsvarstyti ekonomiškai efektyvų ŠESD kiekio perdavimą kitoms valstybėms narėms pagal PPR. Pateikti solidų makroekonominio planuojamos politikos ir priemonių poveikio įvertinimą.
18. Išdėstyti, kaip į atnaujintą NEKSVP projektą įtraukta politika ir priemonės dera su Belgijos nacionaliniu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu.
19. Išsamiai paaiškinti, kaip ir iki kada Belgija ketina panaikinti likusias subsidijas iškastiniam kurui.

20. Išsamiau apibūdinti analitinę bazę, pateikiant planuojama politika ir priemonėmis grindžiamas energetikos sistemos raidos iki 2040 m. projekcijas.
21. Pateikti išsamesnę informaciją apie socialinį su klimatu susijusios ir energetikos pertvarkos poveikį, jos poveikį užimtumui ir igūdžiams arba kitokių poveikį pajamų pasiskirstymui ir apie teisingai pertvarkai paremti planuojamus uždavinius, politiką ir priemones. Nurodyti paramos formą, iniciatyvų poveikį, tikslines grupes ir skirsimus išteklius, atsižvelgiant į Tarybos rekomendaciją dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo ⁽²⁰⁾. Įtraukti kuo daugiau elementų, kad susidarytų pakankama analitinė bazė būsimam socialiniam klimato planui pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/955 ⁽²¹⁾ parengti, taip pat parodyti, kaip įvertinti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo kuro deginimui pastatų, kelių transporto ir kituose sektoriuose keliamus iššūkius ir socialinį poveikį pažeidžiamiausiems asmenims ir nustatyti potencialius naudos gavėjus ir susijusią politikos programą. Paaiškinti, kaip NEKSVP nustatyta politikos programa padės parengti Belgijos socialinį klimato planą ir bus užtikrinta abiejų planų dermė.
22. Pateikti aiškesnę ir išsamesnę apžvalgą, kaip vykstant konsultacijų procesui sudarytos sąlygos visoms susijusioms valdžios institucijoms, piliečiams ir suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant socialinius partnerius ir energetikos bendrijas, dalyvauti rengiant atnaujinto plano projektą ir galutinį atnaujintą planą, ir, be kita ko, pateikti informaciją apie įvairių konsultacijų terminus ir trukmę. Pateikti detalią per konsultacijas įvairių subjektų pareiktų nuomonių santrauką ir apibendrinti, kaip į jas buvo atsižvelgta.
23. Plėtoti jau ir taip gerą regioninį bendradarbiavimą su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir, visų pirma, aprašyti, kaip Belgija planuoja iki 2025 m. sukurti bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis sistemą pagal Direktyvos (ES) 2023/2413 9 straipsnį. Dėti pastangas pasirašyti (su Airija, Prancūzija, Liuksemburgu, Vokietija ir Nyderlandais) reikiamus penkis solidarumo susitarimus dujų tiekimo saugumui užtikrinti.

Priimta Briuselyje 2024 m. vasario 23 d.

Komisijos vardu
Kadri SIMSON
Komisijos narė

⁽²⁰⁾ 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo (OL C 243, 2022 6 27, p. 35).

⁽²¹⁾ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/955, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1060 (OL L 130, 2023 5 16, p. 1).